

GALERIE
KRAUSE

INFORMACE

PROČ?

VYDALI JSME s několika přáteli první číslo Kulturních informací, ve kterém jsme vysvětlili náš úmysl - totiž, že chceme se věnovat jen kulturnímu dění v exilu, že budeme seznamovat čtenáře s výtvarníky, spisovateli i s novou knihou v exilu. Také jsme vysvětlili, že rádi přijmeme malý příspěvek na krytí skutečných nákladů, ale hlavně proto, abychom měli své předplatitele a mohli dostat od PTT podstatně levnější novinovou sazbu.

ROZESLALI JSME první číslo těm, o nichž jsme předpokládali, že budou mít zájem - a byli jsme překvapeni. Velká většina si Kulturní informace nejen objednala, ale mnozí nám napsali či telefonovali, že je to rozumné a potřebné, že chtějí být víc o kulturním dění v exilu informováni, že nechtějí kupovat novou knihu jen podle titulu, že se chtějí o ní i o spisovateli víc dovědět, než se ke koupí knihy rozhodnou.

MEZI PRVNÍMI PŘIHLÁŠENÝMI nebyla většinou neznámá jména. Jsou to ti, kteří už několikrát galerii navštívili, kteří si již koupili obraz některého exilového výtvarníka, kteří čtou a často objednávají další knihy, kteří jsou si vědomi, jak důležité a užitečné je pěstovat naši kulturu v exilu. Jsou to ti, kteří se již dříve stali nikdy nezaloženého, nezvoleného ani neustaveného, ale přesto existujícího Klubu přátel naší kultury.

MĚL JSEM SAMOZŘEJMĚ RADOST, a radost se má poctivě rozdělit. Proto jsem si řekl, že musím zase nějakou radost udělat já Vám: tak budu napříště odběratelům Kulturních informací účtovat nejen knihy se slevou, ale nejméně 10% slevy obdrží i na zakoupený obraz, reliéf, kresbu, lithografii, zkrátka na vše, co Vám v galerii můžeme nabídnout.

Po prvé se nám představí švýcarský výtvarník R u d o l f B U T Z z Gerlafingen, který má za sebou také už celou řadu úspěchů. Do této tematické výstavy přispěje svými obrazy z Afriky. Z mnoha jeho výstav jmenujeme jen některé: 1971 Helmhaus Zürich, 1972 le Salon Grand-Palais Paris, 1975 Neue Galerie Bern, 1976 Schlösschen Vorderbleichenberg, Biberist atd. K a r l L. Z E M E K pracoval dlouhá léta jako Batův spolupracovník v Indii a každou svoji volnou chvíli věnoval malování. Mnoho těch obrazů prodal a mnoho jich věnoval svým přátelům, ale přesto však i celou řadu svých obrazů přivezl do Švýcarska a ukáže je poprvé na této výstavě.

V DEN ZAHÁJENÍ je otevřeno od 10 do 20 hodin, nadále pak od středy vždy od 16 do 20 hodin a každou sobotu od 14 do 20 hodin. Výstava potrvá až do 15. května 1977.

V SOBOTU 23. dubna 1977 bude odpoledne od 14 do 20 hod. podepisovat Jiří Musil svůj román "NEBEZPEČNÁ SEZÓNA" ze světa motocyklových závodníků.

ŘADA UMĚLCU se již přihlásila na podzimní soutěžní výstavu, která bude zahájena dne 17. září 1977. Tak jako za nejlepší literární dílo v exilu se každoročně uděluje Cena Egona Hostovského a za nejlepší novinářskou práci Cena Karla Havlíčka Borovského, chceme i my, každoročně, za nejlepší dílo udělovat CENU

CENU VÁCLAVA H O L L A R A .

Zájemci z řad umělců o tuto soutěžní výstavu se mohou přihlásit do 31. května 1977.

Také se již mnozí přihlásili ke spolupráci na vydání velkého reprezentačního kalendáře k desátému výročí okupace, takže již dnes můžeme říci, že tento kalendář vyjde k 21. srpnu 1977. Kalendář bude obsahovat barevné reprodukcce našich exilových umělců, ovšem nej-

Inserát:

Pro přátele dobrodružné literatury napsal Jiří MUSIL

román " N e b e z p e č n á s e z ó n a " ,

napí nový příběh ze světa motocyklových závodníků. Budete prožívat vzrušující souboje Petra Hanuše s jeho rivalem o mistrovství, poznáte závodnickou partu v čele s Divokým Billem, který svým medvědíím šarmem získává přízeň nesčetných dívek, pije rum po litrech, konsumuje jídelní lístek odshora až dolů, a pořádá na chatě mejdany a půlnoční závody. Prožijete Petrovu vášnivou lásku k Miriam a jeho bolestný rozchod s Janou. Nebudete se nudit a nebudete chtít knížku odložit, zvědaví na další děj, v němž se strhující scény ze závodů střídají s milostnými záběry a jsou kořeněny svérázným humorem. Knížka má 207 stran, cena 15,50 Frs. -INS-12+

důležitější další částí budou historické údaje, zachycující události jednotlivých měsíců neslavně končícího roku 1968. Nepochybujeme o tom, že každý z Vás bude mít o tento kalendář zájem. A protože historické údaje budou i v němčině a angličtině, jistě se Vám tento kalendář hodí i pro své švýcarské, německé či anglicky mluvící přátelé. Byli bychom rádi, abyste si již nyní potřebný počet kalendářů objednali, protože čím větší bude náklad kalendáře, tím nižší může být jeho cena /předběžná cena cca S.Fr. 20.--/, ale hlavně velký náklad dává naději, že se kalendář dostane do mnoha rodin a tak znovu připomeneme události před deseti lety a současně v plné šíři ukáže činnost našich výtvarníků, spisovatelů, novinářů, nakladatelů a jiných obětavých pracovníků v exilu.

A NA ZÁVĚR: Pozvání do naší galerie jsme též tlumočili panu Bukovskému. Jakmile mu to čas dovolí rád přijde, a tak po Solženicynovi budeme moci uvítat dalšího odvážného člověka, vypovězeného ze SSSR.

Čeští a slovenští spisovatelé, signatáři Charty 77 a jejich přátelé na sebe připoutávají pozornost celého světa. INDEX považuje proto za svou povinnost vydat urychleně několik publikací napsaných právě těmito autory. Dnešní situaci v Československu snad nejlépe zobrazují jejich drobné příspěvky a dosud nezveřejněné fejetony. INDEX vydá tyto práce ve dvou svazcích. Jejich autory jsou: Ludvík VACULÍK, Václav HAVEL, Pavel KOHOUT, Iven KLÍMA, Alexandr KLIMENT, Jiří GRUŠA, a mnoho dalších. První svazek vyjde pod názvem

Č Á R A Ě A Ž D I

již na jaře tohoto roku. Bude mít více než 200 stran a bude stát přibližně 15,-Lk. Druhý svazek pod názvem

S T Ř Í P K Y

vyjde na podzim t.r.

Ve stejnou dobu vydá INDEX pod titulem

HLASY Z DOMOVA 1976/77

novou knihu dokumentů opozičních skupin z Československa. Kniha bude zahrnovat úplný text Charty 77, jakož i dokumentů, které autoři Charty právě nyní vydávají, nebo mají k vydání připraveny. Knihu sestaví a předmluvou opatří česky historik, ještě donedávna "disident" v Československu, dr. Vilém PREČAN. Snad více než kdy jindy závisí na Vašem zájmu o tyto knihy, kolik jich bude možné poslat bezplatně tam, kde je jich nejvíce potřeba: domů.

Objednávky na tyto nové titulyy/ale i na již dříve vydané knihy/ můžete zasílat na: GALERIE KRAUSE, Tumbelenstr. 37, CH-8330 Pfäffikon-ZH.

V á c l a v H O L L A R byl kreslíř a rytec, který se narodil 13. června 1607 v Praze a zemřel 28. března 1677 v Londýně. Učil se rytcem u M. Meriana ve Frankfurtu n.R. V letech 1629 až 1632 byl činným ve Strassburgu a potom od roku 1636 v Londýně, kde žil v domě svého příznivce lorda Amudela a dělal rytiny podle obrazů z jeho sbírky. Hollar provedl celkem asi 3000 rytin, většinou to jsou věrná zobrazení měst a krajin, dále celé řady rytin s náměty ženských krojů a obrazů např. filosofa Tomáše Hobbese.

VÁCLAV HOLLAR se vždy hlásil k českému původu a také se vždy česky podepisoval. Jeho dílo je nejen rytecky dokonale provedeno, ale také výborně v duchu doby umělecky komponováno. Hollar patří do první řady světově známých umělců-grafiků, pro nás emigranty znamená důkaz, že umělec v emigraci může stvořit vynikající dílo a že umění nezná hranic. Jeho grafické práce jsou hledány a vysoko ceněny všemi sběrateli umění.

V Praze se umělci sdružili ve spolku SVUG Hollar a každoročně vystavovali ve spolkové výstavní místnosti na nábřeží nedaleko Národního divadla své práce a občas tam hostovali grafikové z ciziny. Spolek vydával též časopis vysoké odborné úrovně. -KL-

Dnes Vám představujeme nakladatelství INDEX, působící v Německu, přesněji v Kolíně nad Rýnem. Ukázka z Procházkovy knihy "UCHO" /otiskujeme na jiném místě / vyšla rovněž v Indexu a spisovatel Ota Filip, jehož profil najdete rovněž na stránkách KI, nevíže samozřejmě jen pro Index, ale patří v Indexu k úspěšným autorům.

- POZOR - AKCE DO 15. KVĚTNA 1977: "Nanebevzetí Lapáčka", čtyřdílný román Oty Filipa, cena jednotlivých svazků Fr. 12.25 - při odběru všech čtyř dílů pouze Fr. 40.-- . NEZAFOMEŇTE, snížená cena jen do 15. května 1977 a - jen pro ty, kteří si pospíší než
- bude titul rozebrán. Objednávky na: GALERIE KRAUSE, Tumbelenstr. 37, CH-8330 Pfäffikon-ZH.

A protože za činnost nakladatelství nejlépe mluví vydané knihy, zde seznam vydaných knih a u několika nejčerstvějších titulů i pár krátkých informací.

Motáky z Ruzyně (s předmlouvou L. Pachmana)
 Jiří Hochman: *Kronika místodržení v Čechách* (il.)
 A. Lidin: *Trpaslík na houpačce*
 Jan Beneš: *Až se se mnou vyspíš budeš plakat*
 Ladislav Grosman: *Nevěsta*
 Julius Firt: *Knihy a osudy*
 Egon Hostovský: *Osvoboditel se vrací*
 Andrej Amalrik: *Dožije se SSSR roku 1984?*
 Sborník: *Systémové změny*
 A. Ostrý: *Československý problém*
 Karel Kryl: *Knížka*
 Radoslav Selucký: *Východ je Východ*
 Ladislav Mňačko: *Súdržub Muenchhausen*
 Gabriel Laub: *Největší proces dějin*
 Jiří Hochman: *Jelení Brod*
 P. Stránský: *Než usneš* (knihy pro děti)

Naděжда Mandelštamová: *Konec naděje*
 Ota Filip: *Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka ze Slezské Ostravy* (cena 1 svazku)
 Z. a R. Medvědév: *Kdo žilí?*
 Julius Firt: *Osudy a politika (II.)*
 Pavel Tigrid: *Politická emigrace v atomovém věku*
 Karel Michal: *Rodný kraj* (il.)
 Nikolaj Terlecký: *Pláž u San Medarda*
 Minka Rybáková: *Útěk z rekreace*
 Vladimíra Čerepková: *Ztráta řeči* (poezie)
 Josef Lederer: *Sopka Islandská* (poezie)
 František Listopád: *Černý, bílý, nevím* (poezie)
 Celý soubor poezie
 Bohumil Štěpán: *Vynálezy* (koláže)
 Ivan Sviták: *Dialektika moci*
 Arnošt Lustig: *Ulice ztracených*

MOJMÍR KLÁNSKÝ

VYHNANSTVÍ

Neobyčejně silné literární dílo v Praze žijícího autora čerpalcí z prostředí současné vesnice. „Kulacký román,„ zabývající se lidskými důsledky někdejších kolektivizačních tragedií. Autor je bývalý novinář-od roku 1969 dělník. Hodnocení těch, kteří nám z Prahy rukopis poslali: „V posledním desetiletí nebyla asi česky napsána kniha, která by hlouběji, bez povrchnosti a intelektuálních špílů zobrazila český venkov a rehabilitovala tak frázemi pošpiněný vztah člověka k přírodě a k práci,..

JAN PROCHÁZKA

UCHO

Je to poslední a dosud nikde nezveřejněná práce autora mnoha knih a filmových předloh, tribuna Pražského Jara, který ze své barikády neutekl a kterého intriky tajné policie, pronásledování a marnost odporu proti „normalizaci,„ dohnaly až k předčasné smrti. Uchem v názvu jeho knihy je mimně vsudypřítomné odposlouchávací zařízení státní moci (s nímž měl i autor sám v posledních letech života své zkušenosti) a jeho vliv na lidské osudy.

Nikolaj Terlecký

PLÁŽ U SAN MEDARDA

Dobrodružná fikce o odlidštělé společnosti budoucna a o totální manipulaci lidských vztahů, v níž např. vzpomínat na minulé je trestné a myslet se nedoporučuje. „Orwel v českých poměrech,„ napsal o tomto rukopisu kdosi a nemýlil se.

KAREL MICHAL

RODNÝ KRAJ

Autora mnoha knih a filmových scénářů netřeba představovat (Bubáci pro všední den, Bílá paní, Cest a sláva a dal.). V jeho Rodném kraji potkáváme v nezvyklých souvislostech a v originálním podání některé staré známé z dějepisu: Janošíka, Roháče z Dubé nebo Karla Havlíčka Borovského. Autorův humor, když se-se vzácným smyslem pro historickou realitu-vypořádává s legendami a nastavuje nám zrcadlo, není bodrý, spíše ironický, o to více ho však máme zapotřebí.

Na tomto místě je nutná další poznámka, z níž nemáme radost my a nebudete mít jistě ani Vy. Tolik očekávaná druhá kniha J. Firta **Osudy a politika** zřejmě nevyjde. Svědomitost autorovi nedovoluje dát do tisku rukopis, s nímž je stále ještě nespokojen. Napsal nám mj.: „...relativní snadnost s jakou vznikla má první kniha mne svedla...kniha je sice napsána, ale nejsem s ní spokojen a musím ji moc a obtížně předelávat...chápu Vaše obtíže (nejste ostatně sami, Skvorecký má stejné starosti s Voskovcem)...doporučuji Vám to čtenářům při nejbližší příležitosti oznámit...srdečně Vás pozdravuji a jsem Váš J. Firt,,

OTA FILIP (nar.1930 v Ostravě) je čistokrevný Středoevropan spíše nežli čistokrevný Čech, neboť od prarodičů zdědil krev českou, rakouskou, polskou i italskou. Odjakživa psal ovšem česky: po maturitě v r. 1948 studoval dálkově žurnalistiku, pracoval v redakcích různých novin a nakonec v Čs. rozhlase, odkud byl v r. 1960 vyhozen a přeřazen do řad dělnické třídy. Po sedmi letech strávených v dolech, v munici, v automobilce a na stavbě dostal r. 1967 literární cenu města Ostravy za román **Cesta ke hřbitovu**, což mu umožnilo povýšit mezi nakladatelské redaktory v Ostravě. V srpnu 1969 byl však zatčen a přeřazen mezi mukly, odkud po propuštění koncem r. 1970 povýšil zpět do třídy dělnické a pracoval jako montér, strojník a fidič v mlékárně. V létě r. 1974 byl z Československa vypovězen do západního Německa, kde žije dosud. Doma vyšly Filipovy romány **Cesta ke hřbitovu** (Profil) a oba díly **Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka ze Slezské Ostravy**: ty ovšem pouze v ilegálním samizdatovém vydání Edice Petlice. V exilu vydal znovu, tentokrát řádně, **Nanebevstoupení** (Index) a román **Blázen ve městě** (Konfrontace). **Poskvrněné počty** je první dílo, které dopsal až v exilu. Na příští léta připravujeme román **Lyrická předehra o manželství Albrechta z Valdštejna** a originální cestopis **Skoro všechny cesty vedou do Říma**.

Karel Liška

narozen 24. dubna 1914 v Poltavě na Ukrajině přicházel již jako dítě do styku s uměním. Oba rodiče patřili k čelným členům Národního divadla v Praze. Otec jako virtuos, matka byla operní zpěvačkou. A v mládí se i Karel učil hrát na hudební nástroje, především na klavír a na housle. Snad právě proto část jeho tvorby se zaměřuje na tzv. hudební obrazy, ve kterých se umělec-malíř Liška snaží hudbu, kterou slyší nebo sám hraje, malovat. "KDYŽ CHCI ZNÁZORNIT NAPŘ. CHOPINOVU HUDBU, PAK MUSÍM VĚDĚT, CO SVOU SKLADBOU CHTĚL VYJÁDŘIT." Tolik sám Liška. A tak se objevuje rytmus v křivkách, dynamika v barvách, což dohromady dává barevně-hudební harmonii.

Liška těmito obrazy demonstruje svět tónu a barev v původní soujednosti. A že dobře, to dokázaly i zkoušky. Např. na výstavě ve Frankfurtu nad M. byla vysílána z magnetofonu "přemalovaná" hudba a téměř 80% návštěvníků poznalo ke kterému obrazu patří. Liška vytvořil mistrně obrazy, představující Smetanovy symbolické básně z "Mé vlasti", dále Dvořákovu "Humoresku", Mozartovu "Pražskou sonátu", Beethovenovu "Ódu na radost", ale inspirovala ho i díla Brahmsa, Chopina, Counerina, Debussyho, Ravela, Schumanna...

Malíř Liška, absolvent Karlovy university a pražské techniky, žák Cyrila Boudy, O. Blažička, K. Pokorného a I. Folkmana, kdysi profesor v Čáslavi, poznal i "dobrodin" vládnoucí třídy po roce 1948. Až do roku 1953 si musel vydělávat na denní chléb jen jako pomocný dělník. O komunistickém vládnutí říká: "KOMUNISMUS JE ŠKOLA, KTERÁ UKAZUJE A PRAKTIKUJE, JAK SE Z LIDÍ DĚLAJÍ OTROCI." Ovšem při takovýcho rozhovorech vždy rychle dodává: "NEJSEM ALE PESIMISTA. KAŽDÝ UMĚLEC MÁ PRÁVO PROJEVOVAT SE PO SVĚM, JEN V SOCIALISTICKÝCH STÁTECH NIKOLIV. PROTO JSEM EMIGROVAL. CHCI DÁT LIDEM RADOST, SNAD PŘEDEVŠÍM PROTO, ŽE JSEM SÁM DOST ZKUSIL, A PŘESTO ZŮSTAL OPTIMISTOU."

Po odkvetlém pražském jaru 1968 se vydal Liška hledat nový domov. Našel jej v Německu, nedaleko Bodamského jezera. S sebou si nemohl vzít nic jiného než vzpomínky na celou řadu výstav v Československu, ve Švédsku, na Prahu, na svou práci v časopisech a novinách, na divadlo, kde působil jako výtvarník - tak všestranná byla jeho činnost. A všestrannou zůstala i v zahraničí.

Et au de vällkända motiv Karel i Dame i Paris.

Vexilu, ještě pln vzpomínek na domov, začal malovat známější obrazy Prahy, melancholicky se zrcadlící ve vodách Vltavy, ale zaujalo ho i okolí Daisendorfu, kde žije, a již v roce 1970 vystavoval v Meersburském zámku na 70 obrazů ze svého nového okolí. Tehdy, na obdivné poznámky návštěvníků, odpovídal: "NAŠEL JSEM DRUHÝ DOMOV. MUSÍM JEJ PO SVÉM ZVĚČNIT. MALUJI, PROTOŽE MALOVAT MUSÍM. UMĚLECKÉ ZTVÁRNĚNÍ JE MOU ŘEČÍ. A I KDYŽ SE POKOUŠÍM O MALOVÁNÍ VŠEHO, RŮZNÝMI ŽÁNRY, NEMOHU LHÁT. NARODIL JSEM SE JAKO MALÍŘ KRAJIN." Jeho obrazy to potvrzují, v krajinách Liškova přirozenost až fascinuje...

O všem Liška tvoří i vynikající kresby a grafiku, zejména italské a francouzské motivy přímo září radostí, sluncem, pohodou. UMĚLEEC je znám i jako dobrý VYPRÁVĚČ a vtipný HUMORISTA, a právě jeho neustálé mladé šibalství mu umožňuje lehkou a jiskřivou zkratkou zachytit onu stále vyvěrající esenci našeho života.

Jeho šedesátiny oslavila Galerie KRAUSE v roce 1974 samostatnou Liškovou výstavou, o dva roky později měl Liška rovněž v CK samostatnou výstavu a letos na podzim připravuje Galerie Krause výstavu Lišky a Grosse v Sissachu.

Liškovi by se dalo psát bez konce. Jen ve zkratce jsme se pokusili přiblížit našim čtenářům jeho tvorbu, jeho cestu. Liška UMĚLEEC, Liška ČLOVĚK - to jsou pojmy, které se na životní pouti prolínají. A protože Liška "mluví" svým malováním, dvě reprodukcce z jeho tvorby jistě doplní tyto psané řádky... M. SCHULZ

Do kuchyně.

Strčí mísu do lednice. Zapráskne tlustá dvířka.

Jde ke dřezu. Dřez je obklopený špinavým nádobím.

Ale je to nejstarší špinavé nádobí,

je ve dvou zasouvacích škopcích.

Které teď Anna vytáhne. Začne si napouštět do dřezu vodu.

A sype do proudu mycí prášek.

"Teďka chceš umejvat nádobí..?" řekne Ludvík.

"Venku už... prosím tě, zpívají ptáci!"

"Ptáku..!" řekne Anna. Polohlasem. Pohrdavě.

"Copák je sobota? Nádobí přece umejváme v sobotu..?"

"Musíš tady pořád kdákat? Budeš tady furt kdákat..?"

Anna se otočí. Se židle zvedne líšky. Hodí je Ludvíkovi kolem krku. Košílku mu hodí do tváře.

"Jdi si lehnout... O Andulu se nestarej! Andula ti už žád-nou Havaj... Ani živý sochy dělat nebude! Ode dneška ti budu dělat Zoju..!"

Přičapla. Aby zvedla pyramidu talířů. Se země. Má nádobí narovnané všude pod dřezem. Snad sto talířů!

A v té chvíli, když už talíře uchopila do náruče,

a nadzvedla, ale ještě dřepěla na zemi, uviděla u nohou dřezu neobvyklý předmět.

Který Annu okamžitě upoutal.

Byl to dírkovaný černý hranolek. Položený na llnoleu.

Z hranolku vycházely dvě zalzolované šňůrečky. Velice te-nounké. Obě jsou na konci opatřeny banánky. Zasunuty jsou v dřevčákách. Otvírky jsou až skoro při lajnsníčce, která odděluje podlahu od zdi. Jsou to stabilní dřevčáky. Vypa-dají, jako stará už zrušená zástrčka. Plochá.

Zatřené už několika nátěry.

"Ludvo!" špitne Anna. "Ludvo!"

Otočí k Ludvíkovi tvář. Aniž by cokoli změnila ve své po-zici. Neodloží ani talíře. "Hele," řekne. "Něco jsem našel!" Annina tvář, Annin tón, Annino gesto hlavou, kterým ho přivolávala, to všechno přimělo Ludvíka, aby vedle man-želky přiklekl.

Hlavy mají takřka vedle sebe.

Jsou obklopeni špinavým nádobím, spláškami v otřiska-ném kbelíku, lepenkovou krabicí, která je plná zbytků starého chleba.

Ludvík už předmět vidí.

"Včera to tady nebylo..!" řekne Anna.

Ludvík si dá prst na ústa. Významně.

Aby mlčela.

Chce na předmět sáhnout, už k hranolku natáhl ruku, ale pak ji stáhne zpátky.

Vezme Anně z náruče talíře. Opatrně je pokládá. Tam, kde byly. Napřímí se.

Anna se taky napřímí.

Ludvík vydechne. A pustí hlasitěji proud vody.

"To je... Ucho!" řekne.

"Ne..!"

"Pssst!"

"Přece by to nedali... Aby se na to... přišlo! To by je přece muselo napadnout, že se na to přijde!"

"Kdy tady byli ti... Instalatéři..?"

"Dávno! Už to bude... měsíc... Muselo by je přece napadnout... že tohleto uvidíme!"

Anna polkne. Vzrušením polyká.

Ludvík je zelený. Jako tráva. Znovu ztrácí všechnu sebejistotu. Ani si neuvědomuje, že má na krku stále Anniny líšky.

"Možná, že mají o naši rodinu už podrobné informace. Možná ví, že se u nás vytírají podlahy jenom o vánocích. A na velikonoce..."

Podívá se na Annu. Je vidět, že ho něco napadlo.

Ludvík řekne šeptem jediné slovo.

Kterému Anna nerozumí.

"Prach..!" sykl.

A znovu si klekl. Ale pak nejdřív vstal, jde ke kredenci, bere z kredence obrácený talířek. Na kterém je přilipnutá svíčka. Na kredenci leží i sirky. Ludvík nervózně škrtá. Jednu zlomí.

A pak se vrací se zapálenou svíčkou. K dfezu. Znovu poklekne. Svíčkou si svítí až těsně u předmětu.

Všude kolem je sametová vrstva prachu. Ludvík do prachu udělá prstem čárku.

Aby to Anna viděla. Ukazuje jí prst.

A pak se druhým prstem dotkne veleopatrně Ucha.

Lehce po Uchu prst táhne. A zvedne. Prst je úplně čistý!

Naznačí Anně, která už taky klečel vedle Ludvíka,

aby mu svíčku podržela. Potřebuje volné obě ruce.

Jednou lehounce Ucho nadzvedne. Aby nevytáhl šňůrečky

Ze zdířky. Asi decimetr

Aby mohl pod Ucho šmátnout prstem.

Pod hranolkem je stejná vrstva prachu!

Jako všude kolem..!

Obezpečně věc položil

Se zatajeným dechem se postavil.

Anna se taky postaví.

Ludvík sfoukne svíčku. Vezme Annu za ruku.

Odvádí ji do haly.

Ale nejdou nahoru. Jdou do dveří, kde této noci ještě nebyli. Je to hned pod schodištěm.

EDICE PETLICE

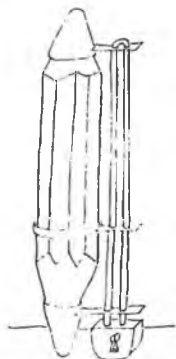
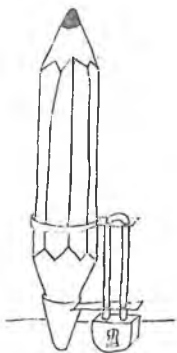
Živě si pamatuji, s jakými pocity jsem na začátku šedesátých let při své první cestě do NSR hltal "Doktora Živága". Pasternakova kniha tehdy zde byla bestsellerem a německé časopisy psaly, že "kniha přišla jakou poutník, zvěstující utrpení i názory pronásledovaných v SSSR." Mnohé se od té doby změnilo, ale stále přicházejí "poutníci", aby burcovali proti bezpráví, páchaném v zemích pod sovětskou nadvládou. Nyní mohou listovat v rukopisech ze své vlasti, kde tyto kolují a jsou opisovány, aby aspoň několik stovek čtenářů mělo možnost seznámit se se současnou československou literární tvorbou.

Až při přečtení jmen autorů těchto fejetonů, které chystá k soubornému vydání kolínský INDEX, jako bych byl ovanut jarním vzduchem roku 1968. Jsou to jména důvěrně známá z Literárek: Vaculík, Klíma, Kohout, Machonin, Kliment a další. Mám radost, že tito autoři promlouvají k nám prostřednictvím svých krátkých, vysoce aktuálních textů.

Připravuje-li INDEX vydání těchto fejetonů, pak pokračuje ve vytýčeném úkolu zpřístupnit i čtenářům v zahraničí, ale i doma literární práce těch, kteří v ČSSR nesmějí publikovat. Když jsme plánovali knihu pod názvem "Příběhy ze šuplat", netušili jsme, že to mohl být název celé samostatné edice. Tolik se nám sešlo rukopisů. Čtenářský úspěch Klánského románu "Vyhnanství" nám potvrdil správnost rozhodnutí dávat přednost zejména autorům z domova před mnoha výbornými rukopisy autorů příšicích v exilu. Pravda, exilová literatura je nedílnou součástí celé čs. literatury, ale přece jen práce vzniklé doma čerpají ze současného prostředí, v němž žije většina národa.

Jsou psány živým současným jazykem, obohaceným o slova, která vznikla až po našem odchodu. Proto jsou literaturou typičtější než ty nejlepší reminiscence psané v cizině. Jsou odrazem současné skutečnosti a proto budou jednou hodnoceny jako svědectví doby, která je těžká a zlá, ale přesto se stane součástí dějin našeho národa. Exiloví spisovatelé jsou - zcela podvědomě - poplatní jazykovým vlivům svého současného okolí. O tom svědčí i sama skutečnost, že namnoze mluvíme o "disidentech" či "samizdatu". Převzali jsme tyto názvy od sdělovacích medií hostitelských zemí aniž bychom si uvědomili, že doma se tato označení nejen nepoužívá, ale i odmítá. Jak krásně naopak je český název EDICE PETLICE.

Je to česká jazyková specialita, nepeložitelná do jiných řečí, ale blízká každému, kdo zná naše poměry a ví, jaké nebezpečí je spojeno s napsáním, kolportováním i čtením této literatury. Název musel být vytvořen pravým mistrem našeho jazyka - je v něm notný kus našeho hořkého humoru. Nepochybují, že budoucí literární historici

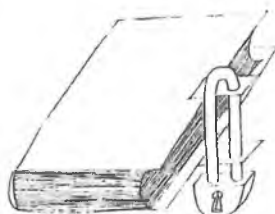

ocení autory této literatury podobně, jak je oceňován kruh Pátečníků, kteří byli typickými představiteli intelektuálů vrcholné doby I. republiky, tak jak jsou autoři Edice Petlice typickými tvůrčími duchy smutné doby normalizace.

Tvoří za podmínek nesrovnatelně nepříznivějších, nemohou jednoduše předat své rukopisy nakladateli a čekat na ohlas u čtenářů a kritiky. Jsou sami sobě nakladatelem i tiskařem a knihkupcem, čtenáři a kritici jsou jejich nejbližší přátelé, díla jsou vytvořena z vnitřní potřeby autorů pro potěšení vlastní a malého okruhu. Navíc vznikají tyto literární práce často po celodenní těžké manuální práci. Autoři nevědí, že jejich díla vycházejí knižně na Západě, čtenářské dopisy nechodí jim, ale nakladatelům v cizině.

Přesto - a snad částečně právě proto - je to literatura vysoce hodnotná a nepochybně, že zaujme čestné místo, které jí náleží. A snad jednou bude jakýsi budoucí pan Firt vzpomínat na autory EDICE PETLICE jako na velké spisovatele.

Soubor fejetonů, který v brzké době vyjde v INDEXU, obsahuje krátké články, z nichž část byla věnována L. Vaculíkovi k padesátinám. Je to čtení, které nám přiblížuje čs. současnost více než zpravodajské relace, které se právě nyní s ohledem na Chartu 77 opět více zabývají československou problematikou, protože je napsali ti, kteří na vlastním těle okusili represe režimu. R.H..

Kresby: Ivan Steiger

Často uvažujeme o životním slohu, věcech, které nás obklopují, i o těch, které bychom chtěli mít. Žít mezi čtyřmi stěnami bez kultury, knih, obrazů, sošek musí být strašný pocit. A žít doma bez hudby, to zejména pro národ muzikantů, jak si s hrdostí sami sobě říkáme, musí být dvojnásob nudné a fádní.

ale to vše je již za námi. Dnes snad většina z nás má radio, televizi, gramofon, magnetofon či stereo. Hudba je stejně významným sdělovacím prostředkem jako noviny, knihy, obrazy, umění - a i stejně stará jako slovo.

návštěvníci Galerie Krause se mohli často přesvědčit, co znamená kvalitní zařízení. Při vernisážích či prohlídce obrazů výborně reprodukováná hudba ještě umocňovala umělecký prožitek viděného. "epřímým "vinníkem" těchto okamžiků je Ladislav Vondrasek, majitel firmy Radio-TV Lada v Pfäffikonu-ZH. A protože si mnozí z nás hodlají zařízení pro domácí stereofonní poslech pořídit, vyzpovídali jsme pana Vondrasku a jeho zkušenosti, poznatky i rady snad pomohou i vám při volbě, při výběru.

radio.
television.
hi-fi

Tel. 01/ 87 35 44

L. Vondrasek

8330 Pfäffikon ZH

Sandgrubenstrasse 22

Nejprve několik herlovitých připomínek:

• není stereo jako stereo • každý musí vědět, proč stereo kupuje a "co" z toho chce mít • záleží na velikosti bytu /aby se stereo dalo využít/ • kdo má rád čistou vážnou hudbu, je podmínkou mít hi-fi • ne hluk, vydávaný přístrojem, ale prožitek je rozhodující • "labužníci" jistě nepohrdnou i naslouchátky.

A k doplnění ještě minirozhovor:

KI : "Pane Vondrasek, tak tedy jakou značku kupovat?"

Vondrasek: "Žádnou. Je snad, že by na značce nezáleželo, ale mnohdy jsou vysoké ceny právě jen pro tu či onu značku. Vedle již starých firem jsou dnes na trhu k dostání i výborné přístroje od netradičních výrobců - zejména Japonci udělali velký pokrok při zachování kvality."

KI : "Co tedy čtenářům poradíte?"

Vondrasek: "Kapacita přístroje musí odpovídat velikosti bytu. K dobré stereofonní hudbě je nutný perfektní gramofon, který se nezničilý dostal, a samozřejmě velmi kvalitní reproduktor a vůbec se nemůže šetřit na reproduktorech. A každá z těchto přístrojů může být od různých firem, v kombinaci, která vyhovuje účelu i podmínkám. Já sám mám své stereo sestavené ze tří značek. Nad nejcennější radou bude, aby si kupující při výběru vzal s sebou odborného poradce, protože ne všemu, co je napsáno v prospectech, se může stoprocentně věřit."

KI : "Takovým poradcem byste mohl být třeba i vy sám..."

Vondrasek: "Samozřejmě, je to vlastně mé zaměstnání, ovšem mezi námi je i celá řada odborníků-fandů. Snad výhodou u mne je, že znám

Krajanská cestovní kancelář,

lfangweg 1, 8610 USTER / 01 - 87 08 53

Vám nabízí několik mimořádných příležitostí:

NANEBEVSTOUPENÍ: 19.-22.5 TOSCANA Fr.450.--

SVATODUŠNÍ SVÁTKY: 28.-30.5. LAGO DI GARDA

ABANO THERME Fr.350.--

22.-29.5. a 29.5.-5.6. SARDINIE Fr.495.--

MISTR SVĚTA V HOKEJI-FINÁLE: 6.-8.5. Fr.550.--

DOVOLENÁ: TOGO-DAHOMÉY/okružní jízda/

22.7. - 6.8. Fr. 2.250.--

KENIA-VÝCHODNÍ AFRIKA

29.7. - 14.8. Fr. 1.380.--

SE SOKLEM KŘÍŽEM KRÁŽEM AMERI-

KOU A KANADOU 30.6.-29.7. 3.620.--

BAHAMSKÉ OSTROVY - FLORIDA

17. - 31.7. Fr. 1.250.--

JERSEY - pouze v případě dostatečného

počtu přihlášek, odlety 10. a 24.7.,

15 dní s polopensí, cena kolem 1.300.--

kvalitu téměř všech produkovanych značek, že mohou sám jednotlivé přístroje opatřit, že mohou přijet kdykoliv, třeba i večer po zaměstnání, a že, i když poruchovost je dnes u těchto stereo přístrojů nepatrná, mohou po dobu pěti let zaručit i dodávku náhradních součástí a pod. A musím to ještě jednou připomenout: při koupi si musí každý uvědomit nejprve proč a k čemu stereo kupuje, pak se zajímat o kvalitu a teprve nakonec si vybírat k tomu všemu značku." KI : "Pane Vondrasek, děkuji za vaše rady.

a abyste si udělali představu o tom, komu jsme dali dnes slovo, několik postřehů i o jeho mimořádné činnosti, která mu získala velké sympatie mnohých švýcarských přátel:

- je hravým coachem hořejovského klubu HC Niederurnen, který bojuje ve III. třídě /jedenkrát týdně trénink, jedenkrát týdně zápas/
- v Ainfeldu má vlastního koně Čmara a s ním pokračuje v tom, co již provozoval v Praze, kde byl členem jezdeckého klubu Slovian Čs. film/překážkový trénink 3x týdně/
- v Usteru je členem tenisového klubu Clauweis /v sezoně trénink až pětkrát v týdnu, buď brzo ráno nebo i pozdě večer při umělém osvětlení/
- cyklistický oddíl Minelli AG Ford Motore Pfäffikon má v něm zdatného člena/zúčastňuje se silničních závodů či závodů amatérských dvojic, letošním velkým závodem bude non-stop Strassburg-Zürich, něco přes 300 km!/

A přes to všechno, máte-li zájem o radu v otázce nákupu nejen sterea, ale všeho, co se rádií, televizí a pod. jedná, přijede pan Vondrasek včas, podle dohody. -Msch-

Dále připravujeme: na podzim a na vánoce zájezdy do Israele + na vánoce společný zájezd na Hawai, předpokládaná cena na 15 dnů Fr. 2.800.--

- ✕ zajišťujeme i individuální dovolenou z programu kterékoli švýcarské/i německé/ kanceláře s krajaňskou slevou 2 %.
- ✕ za každou objednávku u nás dostanete malý dárek.
- ✕ velký výběr dovolených autem v hotelu-byty bungalowy.
- ✕ pobyty pro vaše dospívající v Anglii a ve Francii.
- ✕ nejlevnější dovolená u moře je dovolená v Itálii. I zde máme rezervovanou pro vás několik hotelů-od nejlevnější Prahy v Riccione až po luxusní Spiaggiu v Pesaru. našim zákazníkům zajišťujeme visa - jsme nejlépe informováni o tom, kam s našimi pasy můžeme a jak dlouho trvá udělení visa.

- JSME DOSAŽITELNÍ DENNĚ telefonicky od 9-12 a od 16,30-19,30 na čísle 01 / 87 08 53 - rádi vám poskytneme jakékoliv informace. ●

Postretouren an:

GALERIE KRAUSE

Tumbelenstrasse 37
CH-8330 Pfäffikon (Zürich)
Tel. 01/97 30 66

Abonnement: Fr 10.-

všechno

MALÍŘ LIŠKA, o kterém píšeme v těchto Kl, vystavoval v březnu v německém LINDAU, jehož představitelé ho sami pozvali. LIŠKŮV SYN - IVAN - nastupuje na podzim jako sólista-tanečník v Hamburgu. Dosud úspěšně působil v Mnichově.

KRISTOFORIHO KNIHA O KAFKOVÍ se stala nejen nejvyhledávanější knihou v Norsku, ale byla oceněna i jako nejlepší kniha roku 1976. Kristofori zaznamenal ještě další úspěchy. Měl výstavu v Norském Larviku a novináři měli o senzaci postaráno: jednu hodinu po vernisáži byly všechny obrazy vyprodány. To se v Norsku ještě nikdy před tím nestalo. Navíc byl Kristofori přijmut starostou města Oslo a v Miláně, v museu Leonarda da Vinci získal na mezinárodní výstavě 1. cenu za grafiku.

VE FRANKFURTU /Německo/ byla 1. března 1977 otevřena knižní prodejna "DIALOG" / Gutleutstr.15, D-6000 Frankfurt/M.1 / specialisovaná na východní Evropu a film. Zájemci zde dostanou i knihy ve východoevropských jazycích, vydaných na Západě, tedy české, polské, ruské, maďarské atd. V budoucnu se plánuje i malá obrazová galerie /obchod je umístěn ve středu města, nedaleko nádraží/ a kulturní pořady. Při Dialogu je budován i výstřižkový archiv z německy psaného tisku. Zájemcům zdaleka bude zajištěno zlevněné ubytování v hotelu. Antikvariát přijímá knihy do komise.

Nakladatelství DEMOS v Curychu připravuje vydání lexikonu českých a slovenských výtvarníků žijících v zahraničí. Lexikon bude v němčině, francouzštině, angličtině a italštině a bude doprovázen černobílými i barevnými reprodukcemi. Jeho posláním je vyplnit mezeru v odborné literatuře a stát se příručkou pro orientaci jak galeristů, tak sběratelů a kupců uměleckých děl. Jeho vy-

dání je samozřejmě i v zájmu samotných výtvarníků. Vnější úpravou i odborným zpracováním se vyrovná západním uměleckým publikacím.

Obracíme se proto na české a slovenské malíře, grafiky a sochaře, kteří žijí a tvoří v zahraničí, aby nám sdělili svou adresu i adresy svých kolegů. Všem čtenářům budeme vděční, jestliže na nás upozorní výtvarníky, které znají.

Stejně tak oceníme, jestliže nás upozorníte na díla umělců již zemřelých, aby lexikon mohl být co nejúplnější. Prosíme, pište na adresu: Demos Buch und Kunst GmbH Postfach 263 CH-8053 Zürich SWITZERLAND

Dr. D. Hrdková
Dr. F. Holub
editoři